Z Warszawy R. 1792
Dnia 25. Grudnia.

N^{RO} 102.

KORRESPONDENT—WARSZAWSKI

DONOSZĄCY WIADOMOŚCI KRAIOWE Y ZAGRANICZNE
We Wtorek o godzinie 10. zrana.

WIADOMOSCI KRAIOWE.

Z Warszawy d. 25. Grudnia. JW. JX. *Okęcki* Biskup Poznański i Warszawski chrzścił dnia 20. tego mies: w tey stolicy syna JOO. Xiąt Swiatopełkow *Czetwertyńskich* Kasztelanow Przemyskich, Konsyl: Konf: Gen: Koron: Trzymał do chrztu w Osobie Imperatorowey Jmci Rossyiskiey JW. *Kochowski* Generał en Chef woysk Rossyiskich sam ieden tylko. Dane dziecięciu imie Konstanty-Włodzimierz-Antoni.

Licznie zaproszeni goście, kollacya u JOO. Xstwa Rodzicow, naypierwsze przez JW. Kochowskiego Generała pite zdrowie Nayiaśnieyszego Pana, toż Imperatorowey Rossyiskiey, równie iako i od całey na ten akt zebraney kompanii; Sala przyozdobiona portretami Imperatorowey Jmci i Króla P. N. Miłościwego; wspaniałym tę uroczystość uwiecznily tylu zbiegaiących się okoliczności zaszczytem.

Przybył tu z Grodna JW. JX. *Sierakowski*, Sufragan Przemyski, Konsyl: Gener: Konf: Koron: Poseł extra-ordynaryiny do Stolicy Apostolskiey, który dnia 22. tego miesiąca Duchowieństwo Swieckie i Zakonne w assystencyi licznego kleru w Kollegiacie Sgo Jana ordynował.

Z Owrucza dnia 15. Grudnia. Po wyiściu woyska Rossyiskiego szkoły rozpoczęte były dawniey, z tym wszystkim aż dnia 8. tego miesiąca w dzień Nayśw: Panny Niepokalaney stosowną do aktu szkół otwarcia miał mowę IX. Mazurkiewicz nauczyciel wymowy i prawa dowodząc: *iak wiele zdrowa i ta powszechna nauka w Narodzie wpływa w uszczęśliwienie iego.* Rozdane zatym były medale IPP. Felixowi Trzeciakowi Sędzicowi Ziemskiemu Owr: i Ludwikowi Rożyckiemu Nam: Grodz: Owr: przez IP. Rapsztyńskiego, Regenta Ziem: Owr:

Nastąpił po tym wybór z 6ciu Kandydatow do liczby utrzymywanych 6. konwiktorow Szlachty kosztem IX. Ochockiego Opata Owr: Losem przez dziecie ciągnionym przyłączony został do konwiktu IP. Ian Rusiecki Skarbnikiewicz Orsz:

Tegoż dnia przyięło tu Sakrament chrztu Sgo 9. osób żydowskiego rodu. Abraham lat więcey 60. maiący, od lat 6. Cyrulikiem i Arędarzem w austeryi Opackiey będący z żoną, z trzema synami, z matką żony, i bratem, tudzież Abraham Iakubowicz z Warszawy z 2gim z nim razem przybyłym ochrzczeni zostali.

Wypis z Listu z Sokółki o mil 6. od Grodna d. 17. Grudnia. Iak daleko ieszcze Kray nasz w Policyi iest upośledzonym i iak domy obywatelskie mało są od natrętności zabespieczone w przykładzie dowodzi się: gdy dom mieszkalny w arendowney possessyi słusznego obywatela Szeffa Stryieńskiego w Sokolce zaiętym został bez by-

tności i jego woli, przez Adama Ponińfkiego. — Smutna to nader sytuacya obywateli, kiedy ich domy równie iak wiezdne będą uważane i prawa ludzkości mniey poważane.

Projekt JW. Potockiego Gen: Konfederacyi Marszałka do Formy Rządu podany w przeszłey Korrespondency Nro 101. w Dodatku wypisaliśmy. Teraz gdy tenże projekt udecydowany iuż, i na sessyi Oboyga Narodow zamieniony iest w Uniwerfat, ktory gdy w niczym nie rożni się od podanego projektu procz tytułu, Osob wyznaczonych do Formy Rządu, i podpisow, więc aby dość szczupłego powtarzaniem iedney rzeczy niezaymować w korrespondencyi naszey mieysca, to tylko drukuiemy, co w przeszłym, nie maiąc ieszcze nam nadesłanego Uniwersału, niewyraziliśmy Korrespondencie.

Uniwersał Deputacyą do ułożenia Formy Rządu wyznaczaiący.

Konfederacya Generalna Wolnych Obu Złączonych Narodów.

Krusząc i niszcząc Dzieło szkodliwe, &c. &c. (*Patrz w Korrespondencyi Nro 101. w Dodatku na karcie 1szey.*) Deputacye z niżey wyrażonych Osób wyznacza, to iest: Z *Przewielebnych Biskupow*: Xcia Ignacego Massalfkiego Bifkupa Wileńfkiego, Antoniego Okęckiego Bifk: Poznańfkiego, Jozefa Kossakowfkiego Bifkupa Inflant: *Ex Minifterio*: WW. Jacka Małachowfkiego, Kancl: W. Koron: Kazim: Raczyńfkiego Marszałka Nadw: Koron: Seweryna Rzewufkiego Hetm: Polnego Koron: Antoniego Dziekońfkiego Podfk: Nadw: W. X. Lit: *Z Prowincyi Wielko-Polfkiey z Senatu*: WW. Ant: Xcia Sułkowfkiego Wdę Kalifkiego, Jozefa Moszczeńfkiego Kaszt: Łędzkiego. *Z Stanu Rycerfkiego*: UUr. Łukasza Bnińfkiego Marszałka Konfederacyi Wdztw Wielko-Polfkich i ex Posła Wdztwa Poznańfkiego, Adama Moszczeńfkiego Marszałka Konf: Wdztwa Bracławfkiego i ex Posła Poznań: Bogufława Szczaniawfkiego ex Posła Kalifkiego, Jana Suchorzewfkiego Brygadyera ex Posła Kalifkiego, Piotra Borzęckiego Szefa pułku konnego Wdztwa Kijowfkiego, Andrzeia Cieleckiego ex Posła Sieradzkiego. *Z Mało-Polfki, z Senatu*: WW. Marcina Swieykowfkiego Wdę Podolfkiego, Antoniego Xcia Czetwertyńfkiego Kaszt: Przemyfkiego. *Z Stanu Rycerfkiego*: UUr. Fryderyka Moszyńfkiego Sekretarza W. X. Lit: i ex-Posła Wdztwa Bracław: Jana Orłowfkiego Łowczego Nadw: Koron: i ex-Posła Wdztwa Podol: Michała Walewfkiego Marszałka Konfed: Wdztwa Krakow: Mikołaia Piafkowfkiego Stę Taraszczańfkiego, Woyc: Swiętosławfkiego Chor: Krzemien: ex-Posła Wołyń: Ignacego Leduchowfkiego Vice-Brygadyera K. N. znaku Huffar: *Z W. X. Lit: z Senatu*: WW. Michała Xcia Radziwiłła Wdę Wileńfkiego, Kazimierza Platera Kaszt: Trockiego. *Z Stanu Rycerfkiego* UUr. Ignacego Siwickiego Trockiego, Jozefa Miłosza Kowieńfkiego, Michała Straszewicza Upitfkiego, Michała Giełguda Zmudzkiego,

Franciszka Xcia Sapiehę Słonimfkiego, Mateusza Zyniewa Wołkowyfkiego, Konfederacyi Gener: W. X. Lit: Konsyliarzy.

Ktorzy to pod Prezydencyą Marszałkow O. N. &c. &c. (*Reszta słowo w słowo, iak w projekcie, aż do ostatnich słów*: zabeśpieczy i uwieczni. Dan w Grodnie na Seffyi Konfederacyi Generalney O. N. dnia 17. Mca Grudnia 1792. Roku.

STANISŁAW SZCZ: POTOCKI G. A. K. G. K. K. M. (L. S.) XŻE ALEX: SAPIEHA K. W. i W. X. LIT. K. M.

D. B. Tomaszewfki Sekretarz Gener: Konfed: Kor: — *Zarzycki Pieczęci Wiel: i K. G. W. X. Lit: Sekretarz.*

Uniwersał ogłaszaiący Zamiary Generalney Konfederacyi Oboyga Narodow.

Konfederacya Generalna Wolnych Obu Narodow Złączonych.

Wszyftkim w obec, i każdemu z osobna komuby o tym wiedzieć należało, do wiadomości podaie. Zbliża się moment, w którym Rzplta wolność i niepodległość, a Obywatel swoie swobody uyrzy zabeśpieczone. Wkrotce znikną te fałszywe mniemania, które potwarz rozsiewaiąc po kraiu, napełniała goryczą serca Współ-ziomkow. Narodzie! oddasz nakoniec sprawiedliwość tym, którzy około szczęścia twoiego pracuiąc, z ochotą ponieśli na ofiary życia i własne maiątki; a którzy obelgi rozrzucone po kraiu celem zamieszania spokoyności wewnętrzney cierpliwie znosić umieią; Lecz nim Rząd Republikantfki z gruzow wywróconego Monarchizmu wydobyty, a wszyftkie onego części w przyzwoitych stosunkach opisane zostaną, Konfederacya Generalna O. złączonych Narodow z tą ufnością, którą sama tylko Cnota wzbudzić umie, odzywa się do wspól-Obywateli, i powody przerwania Juryzdykcyow Sądowych usprawiedliwia. W ten czas, kiedy świeżo wylęgły despotyzm giął karki wolnych Polakow, aby własney bronili niewoli; myśleć o sprawach i procederach było rzeczą niewłaściwą. W ten czas, kiedy zwiedziona część Narodu groziła tym, którzy praw Przodkow swoich wyrzekać się nie chcieli; szukać sprawiedliwości, było iedno, co znaydować zemstę. W ten czas zatym konfederuiąc się Narody przez Akt swóy początkowy, zawiesiły w całym kraiu sądownictwo. Minęły czasy okropne, uspokoił się narod we wszyftkich swoich częściach, otwarcie Magistratur sądowych, stało się dzisiay konieczną potrzebą; ale iakież to są Magistratury, ktoreby otworzyć można było, pierwiey, aniżeli forma rządu, i opisanie Juryzdykcyow do takowey że formy stosowne uskutecznione zostanie? Wskrzeszać Juryzdykcye, iakie przed seymem rewolucyinym znaydowały się, iest dziś rzeczą nie podobną; w przeciągu bowiem kilku lat osoby na urzędach zostaiące, iedne powymierały, drugie uczyniły recessa, inne na wyższe postąpiły stopnie, tak dalece: że otwieraiąc dzisiay Juryzdykcye dawne, nie byłoby w iednych połowy, w drugich przynaymniey potrzebnych do kompletu Urzędnikow. Przywracać urzędy przez Seym rewolucyiny uchwalone, byłoby iedno, co upoważniać Dzieło i ze wszech miar nie prawne i Narodowi niedogodne. Ostatnie Seymiki, na których intryga i duch zguby Rzpltey przewodził, z ogulnego względu były dziełem niedostatecznym. Tam Obywatel, co nie chciał zaprzysięgać niewoli, co się wzdrygał obierać Delegatow na dziękczyni-

nie za narzucone kaydany; został albo zapomniany, albo do obrad publicznych nie dopuszczony; Tam bogaty ciągnąc Seymiki do mieyśiąca i daley, odepchnął poczciwego, ale ubogiego Obywatela nie mogącego wyrównać kosztom intryganta; Tam brat, któremu z działu po Oycu dostał się maiątek, albo w zastawie, albo w kapitałach, patrzał ze smutkiem na brata, że ten biorąc ua część swoią dziedzictwo, zabrał onemu razem i prerogatywę Szlachectwa. Któryż to Seym wolny został od urzędowego zaskarżenia? ileż ich dotąd w Trybunałach nie rozwiązanych zostaie? Seym zeszły rewolucyiny, lubo doświadczone gwałty chciał równie gwałtowną zagładzić Konstytucyą, przez zaaprobowanie ogulne wszystkich nie legalnych seymikow, nie potrafił iednak przeszkodzić Obywatelom, aby ci na ucisk i niesprawiedliwość Publicznych nie uczynili zażaleń. W takim stanie są rzeczy; a kiedy dla przyczyn wymienionych, ani Juryzdykcye dawne, ani świeżo przez Seym Rewolucyiny ustanowione, otworzonemi bydź nie mogą, Konfederacya Generalna Oboyga Narodow, oświadcza podwoić swoie prace, ażeby opisanie i Magistratur sądowych i seymikow, nayrychley dokończone, oraz w tym czasową exekucyą wprowadzone bydź mogło; A iako zamiar konfederowania się Narodow, ten był istotny, ażeby odiętą wolność przywrócić wspoł-Obywatelom, tak Konfederacya Generalna wierna zawsze początkowym swoim zasadom, święcie zachowywać pragnie prawa wolney Rzpltey; a z tego powodu zaręcza: że wszystkie urzędy chce mieć Elekcyine, i te pod wolny wybor Obywatelow, przez Uniwersały swoie na naypierwsze Seymiki ogłosi. Nim zaś to dopełnionym zostanie, deklarowała: iż Assessorye i Kommissye Skarbowe, będą sądzić sprawy prędszego rozwiązania potrzebuiące, a tym Juryzdykcyom właściwe. A zaś Konfederacyom mieyscowym, i sądom *Ultimæ Instantiæ*, pozwoliła przyimować sprawy w przepisanych Uniwersałami rodzaiach. Służyć wspol-Obywatelom, znosić się z onemi, i bydź otwartym we wszystkich czynnościach, są to ścisłe prawidła, które sobie Konfederacya Generalna Oboyga wolnych złączonych Narodow przepisała, a te dopełniaiąc, ninieyszy Uniwersał rozdrukować, do Gazet publicznych podać, do Konfederacyow mieyscowych rozesłać, i z Ambon po Kościołach ogłosić zaleca. Działo się w Grodnie na sessyi Generalney Konfederacyi Oboyga wolnych złączonych Narodow, dnia 17. miesiąca Grudnia, 1792. Roku.

STANISŁAW SZCZ: POTOCKI G. A. K. Marsz: K. K.	(L. S.)	ALEXA: XŻE SAPIEHA K. W. M. K. W. X. L.
Dyzma Bończa TOMASZEWSKI. *Sekretarz G. K. Kor:*		*Jan Zarzycki W. i Konfed: W. X. Lit: Sekretarz.*

Przedłużenie czasu na przewiezienie Metryk W. X. Lit: z Warszawy do Wilna.

KONFEDERACYA GENERALNA WOLNA W. X. LIT.

Zadeterminowawszy *Sancitem* swoim pod dniem 27. 8bra R. teraźnieyszego wydanym, ażeby Metryki W. X. Lit: naydaley w dniu 25. Grudnia R. bieżącego do Wilna były przeniesione; Gdy dla zdarzoney słabości zdrowia tu w Grodnie Ur. Grzegorza *Kaczanowskiego* Metrykanta Lit: przewiduie, iż na dzień powyżey przeznaczony Metryki Litewskie z Warszawy do Wilna przystawione być nie mogą; przeto skłaniaiąc się do zanieśioney prozby czas przewiezienia Metryk Litewskich do dnia 23. Stycznia R. następuiącego 1793. przedłuża, i aby Metryki W. X. Lit: w dniu tym iuż w Wilnie znaydowały się, zaleca.

ZAGRANICZNE.

NIEMCY.

Wypis z Gazet Narodowych Leodyiskich dnia 28. Listopada. Od kilku dni strafszna tu zbierała się burza, którey grożące pociski równie tuteysze miasto, iako i okolice trwożliwym dręczyły oczekiwaniem końca. Zbliżanie się woyska Rzepltey Francuskiey pod Kommendą Generała *Dumouriera*, z iedney, a Dywizyi Austryakow z drugiey strony nadzwyczayne wzruszenia pod Kommendą Generała *Staray* nieomylną groziły batalią. Jakoż wczoray zaczęła się bitwa około godziny 7. z rana przy wiosce *Oreye* potężnym z armat biciem, które trwało aż do wieczora.

Francuzi przez manewry od iednych stanowisk do drugich darli się z orężem na góry ciągnące się w bliskości *Leodium* zpędzaiąc z iedney na drugą nieprzyiaciela, aż ku samym Leodyiskim bramom. Noc tym czasem napadła.

W pośrzod grubych ciemności Austryacy rzekę *Mozę* przebyli cofaiąc się ku wsiom *Jupille*, *Chartreuse*, *Seraing* i dalszych, tak dalece, że o świtaniu ani ieden żołnierz w mieście nie został, prócz dezertorów, którzy na przybycie woysk Rzpltey oczekiwali.

Nim w nocy Austryacy z Miasta wyszli, żwawe przez cały dzień z obustron potykanie się, wielu ranionych i zabitych zmnieyszyło walczące Dywizye, iednak mniey Francuzi (podług teyże Gazety) stracili.

Generał Austryacki *Staray* ciężko raniony. Dezertetowie mówią, że w nocy umarł. — Dwie kule z moździerza horyzontalnego padły u nóg *Dumouriera*, który w czasie bitwy, gdzie naywiększe niebespieczeństwo dowodził. Ta pamiętna wielka dla następnych skutkow czyni wielki honor Francuzom, których piorunuiąca artylleryа i w nayżywszych zwrótach, i w dokładności osobliwszey, samym nawet Austryakom zadziwienie sprawowała.

Wymaszerowanie Austryakow skwapliwe zupełną Obywatelom przywróciło wolność. Za weyściem Francuzow dobry lud Leodyiski okazał się takim, iaki był dnia 18. Sierpnia R. 1789, Mogąc mścić się nad nieprzyiacioły w nay-

mnieyszym punkcie spokoyności nienaruszył obywatelſkiey.

Wszyscy przypieli sobie troy-kolorowe Kokardy, a gdy Francuzi w miaſto wchodzili krzyk wesołości rozlegał ſię po ulicach wszyſtkich. Spokoynie udano ſię do więzień, gdzie od nie małego czasu ięczeli zawarci Obywatele za przykładanie ſię do rewolucyi dawnieyszey. Wolność im dana. Nie bez żywego wzruszenia umyſłow uyrzeliśmy w pośrzod nas Kommissarza szanownego *Duperon* ſkazanego na ucięcie głowy, ktorego śmierć na wieczne ieſt zamieniona więzienie, po ſtrasznym na ten okropny cios wszyſtkich okoliczności przygotowaniu.

Wieczorem illuminowane miaſto. General *Dumourier* wielką utrzymuiąc karność żołnierzy, całe miaſto zupełną uszczęśliwia spokoynością.

Dnia 7. Grudnia. Taż Gazeta: Towarzyſtwo przyiacioł wolności i rowności przez bagnety rozproszone Auſtryakow na początku 1791. R. teraz dnia 30. przeszłego mieſiąca znowu ſię zgromadziło o godz: 11. w Kościele Po-Jezuickim i pierwszą tam odprawiło sessyą. *Dumourier* z Officerami był przytomny. Obywatel *Soleure* ſtosowną miał do okoliczności mowę. Przyſtąpiono do wyboru tym czasowych Kommissarzow dla obrania Municypalnych Magiſtratur. Zaczęła wykonawcza Deputacya swoy Rząd tymczasowy. Dziś przed Ratuszem z wielką paradą szczepione wolności drzewo. Nie mało wywołanych od 22. mieſięcy z Państwa Obywatelow znowu ſię do swych domowych wrociło zakątow. Łzy radosne przy tkliwym powitaniu toczyły ſię rzęſiście. Już przecie poglądamy na PP. *Fabry*, *Bassenge*, *Digneffe*, *Fyon* i innych. Tych wszyſtkich przytomność naypożądańsza, gdy Republikańſka wolność dźwiga umyſły przywalone przemocą.

Z Wiednia dnia 1. Grudnia. Cesarz iak naypilniey przykazał, nietylko iuż rozporządzone do marszu woyſka, ale zgoła co tylko ſię w Kraiu znayduie pieszych i konnych, aby wszyſtko to do woyny iak nayprędzey usposobione było.

Imperatorowa Rossyiſka zapewniła sprzymierzone Dwory, że rozkazuie, aby 50,000. iey woyſka maszerowało ku Renowi.

Miniſterium Angielſkie widząc niebeśpieczeńſtwo Niderlandu, iuż rezolwowało ſię, Negocyatora do Paryża wysłać, aby (iak powiadaią) zaszłe rozmaitych z obuſtron błędow czynności, między nami i Francyą pogodzić, i powszechny Europie wrócić pokoy.

Zatargi z *Bośniakami* są coraz gorsze, przeto do 4ch batalionow Węgierſkich posłany ieſt rozkaz, aby ſię bez odwłoki udały ku obozowi *Banialuka.*

Poseł nasz Baron *de Herbert* ma u Porty nalegać, aby ta przez Ferman *Bośniakom* oznaymiła, że ieżeliby ſię Traktatu Szyſtowſkiego dopełnieniu sprzeciwili, zupełnie swoiemu losowi zoſtawieni zoſtaną.

Dnia 2. Grudnia. Z Stambułu liſty donoszą, iż po wydanym od W. Sołtana otworzyſtym liście, ktory zowią *Hatti-cherif*, zniesione są lenności, (po turecku *Timar.*) Dawane te były dożywociem pod obowiązkiem utrzymywania ludzi dla przyſtawienia w czasie woyny uzbroionych. Wiele ztąd wynikaiących zdrożności, gdy ſię woyna oſtatnia toczyła, powodem były Sołtanowi znieść takowy układ, a na to mieysce Państwo w proporcyą dochodu z tych dobr, ma woyſko utrzymywać. Bardzo to ludzi, ktorzy ſię wolnemi zowią, to ieſt Spahow i Janczarow, uraziło, gdyż na tym oni naywięcey tracą. Wielu ieſt mniemania tego, że ſię takowe prawo nie długo utrzyma, lub może iakie zamieszanie wzruszyć. Teraźnieyszy ſtary wielki Wezyr coraz bardziey nienawidziany ieſt, ponieważ iemu przypisuią te w Turczech dotąd nieſłychane nowości.

Piszą, że sam Sołtan przy urzędzie Posła Francyi Pana *Choiseul Gouffier* dotąd utrzymuie. Albowiem ten Pan mocno zdawna przywiązany do nieszczęśliwego Ludwika, zaraz urząd złożył, iak tylko powziął wiadomość o dekrecie Konwencyi Narodowey przeciwko sobie na poimanie wypadłym. O toż iak ſię rzecz miała:

Po złożeniu poselſtwa przez Hr: *Choiseul*, cały handel wschodni znaczny uszczerbek poniosł, a naywięcey kupcy w Stambule z Francyą handluiący wiele bardzo szkodowali. Gdyż bez wpływania Miniſtra, żadnego prawie nie ma kupieſtwo w tym kraiu biegu. Strata powszechna ſkoiarzyła wszyſtkich kupcow. Po rożnych między sobą radach, nakoniec poſtanowili memoryał podać, i prosić Pana *Choiseul*, aby w nadwyczaynych teraz wydarzonych okolicznościach, raczył znowu Miniſtra utrzymywać urząd, a to dla wielu szkod wypadaiących z takowego złożenia tego charakteru.

Ciż kupcy wiele dołożyli w tym samym czasie ſtarania, aby W. Sołtana do tego przywiedli, iżby Panu *Choiseul* oznaymiono od Dywanu, iż W. Sołtana ieſt żądanie, aby ſię ſkłonił zoſtać Miniſtrem tym czasem dla utrzymania handlu między Muzułmanami i Francyi kupcami. I tak *Choiseul* utrzymuie dotąd interessa handlu Lewańſkiego.

Cesarz 360. tyſi: ludzi do boiu chce mieć nayprędzey gotowych. Nim to naſtąpi, nie zwłócznie 160. tys: do marszu wyprawuie. Na przewiezienia bagażow, i ammunicyi takiego woyſka 30. tyſięcy ludzi, a 15. tyſięcy koni potrzeba.

Armia z 36ciu tyſi: ludzi złożona złączy ſię z Króla Sardyńſkiego woyſkiem. Naywiększa ſiła około Medyolanu rozſtawiona będzie.

Z Monachium d. 22. Liſtopada. Elektor nasz wyſyła 4000. z Bawarſkich i Palatynatu Regimentow złożonego woyſka. Już ruſzyły do marſzu. Generał maior *de Gaza* kommenderować nim będzie. Twierdzą, że wpotrzebie. druhie korpus rowne pierwſzemu wyprawione będzie.

z Frankfortu d. 9. Grudnia. Francuzi do tąd utrzymuią ſię mocznio przy Fortecy gorney *Königſtein* chociaż wczoray od rana aż ku wieczorowi nayzywiey do niey ſtrzelano, ieszcze nieodebrana. W mieście od rzuconych bomb wielki pożar powſtał, ktory trwał do dziś dnia. Teraz będą użyte 48. funtowe armaty, a gdy te nieporadzą, oblężenie w blokadę ma być zamienione. Od woyſka Francuſkiego nic niemamy, tylko że aż do *Hochheim* cofnęło ſię, y codzień części ſłychać ſtrzelanie z armat.

Z Frankfortu d. 10. Grudnia. Dziś rano Król Pruſki konno dla oglądania Fortecy gorney *Königſtein* wyiechał y po południu wrócił ſię. Forteca ta dotąd ieſt w ręku Francuzkich, i znacznieyszy będzie do niey ſzturm przypuſzczony. W mieście iuz tylko kilka domow ſtoi.

H I S Z P A N I A.

z Madrytu dnia 19. Liſtopada. Nagła tu znowu odmiana. Odięty ieſt Hrabiemu *d'Aranda* urżąd Miniſtra zagranicznych interessow. Xżę *d'Alcudia* przedtym *Don Manuel Godoi*, ktory od lat wielu osobliwszych Krolowey i Krola doznaie względow, na mieysce tego Miniſtra naſtąpił. Xżę *d'Alcudia* przyimował nazaiutrz Miniſtrow cudzoziemſkich, a wczora długą miał Konferencyą z Panem *Bourgoing*, Miniſtrem dotąd nieuznanym ieszcze Rzpltey Francuzkiey. Antoni *Valdez* Miniſter morſki z rozkazu Dworu donioſł rownie o oddaleniu Hr: *d'Aranda*, iako też, iż Xżę *d'Alcudia* pierwszym Sekretarzem ſtanu i Depeszy ieſt mianowany. Pierwszy Konsyliarz *Don Eugenio Llaguno* także ieſt ogłoszony.

S Z W E C Y A.

Z Stokholmu d. 24. Liſtop: Do ſkarbu Krolewſkiego summy zaciągaią znaczne z procentem 5. od ſta. Łatwość wielka, bo samiż obywatele znoszą pieniądze.

Pięć okrętow woiennych buduią z naywiększym pośpiechem. Jeden z nich 90. armat będzie noſił.

DODA-